

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2026
Institution	SCU- Skanderborg-Odder Center for Uddannelse
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Marianne Nygaard Kolding
Hold	HH3F

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Klima (grundforløbet – fælles forløb)
Titel 2	Medier: Avisstof
Titel 3	Sprog og Argumentation
Titel 4	Kritisk realisme: Overklasse – Underklasse; Værk: Stine Askov: ”Nøjsomheden”, 2022
Titel 5	Kommerciel kommunikation: Værk: Andels kampagner
Titel 6	Dystopi/Utopi Værk: Svend Åge Madsen: Se dagens lys, 1980 Værk: #Jeanne”, Ivana Sajko, drama, Aarhus teater
Titel 7	Tendenser i samtiden Værk: Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi”
Titel 8	Kærlighedens kår – Værk: H. Ibsen: ”Et dukkehjem”, 1879
Titel 9	Studieområdeforløb
Titel 10	Skriftlighedsforløb

--	--

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Klima (Grundforløbet 2023)
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Charlotte Weitzes <i>Den afskyelige</i> (2016)• Theis Ørntoft <i>Det er forvirrede tider</i> (2014)• Morten Chemnitz <i>Fra skrænten den nedfaldne jord</i> (2016)• Jonas Dueholm og Ida Wenøe <i>Det regner med muligheder</i> (2023), https://www.youtube.com/watch?v=6QhD_ByyHyY• Nik og Jay <i>Dråber af lys</i> (2019), https://www.youtube.com/watch?v=27q5eVRqX3I <p>Sekundær litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none">• Thor Gustafsson <i>Klimalitteratur</i> (2023) (s. 81-84 + 93) <p>Supplerende litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none">• Andel <i>Det er tid til at ændre billedet på dansk idyl</i> https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk• Poul Anker Bech <i>Asfaltserenade</i> (2002), https://open.smk.dk/artwork/image/KMS8283• Hanna Franzén <i>Skolestrejke for klimaet</i> (s. 9 i <i>Klimalitteratur</i>)
Omfang	16 moduler
Særlige fokus-punkter	Eleverne skal: <ul style="list-style-type: none">• Have en grundlæggende forståelse af teksttyper og genrer• Have kendskab til grundlæggende redskaber til tekstanalyse• Have indsigt i forskellige former for klimalitteratur
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, mundtlig og skriftligt analyse.

[Retur til forside](#)

Titel 2	Medier
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dagens aviser d. 17.11.2023 + netaviser• Forsider og nyhedsartikler fra forskellige avistyper: opbygning, vinkling, layout, sprog• Folkevisen Ebbe Skammelsøn; omskrivning til nyhedsartikel• Krig i nyhedskredsløb:

- Jakob Kjøge Bohr og Mikkel Secher: "Rusland angriber Ukraine – her er, hvad vi ved", *Nyhederne.tv2.dk*, 24.02.2022. (CFU)
- Forsider om krigen: <https://journalisten.dk/et-aar-med-krig-i-ukraine-se-mediernes-forsider-her/>
- "Jeg er læge, men jeg er parat til at dræbe", *Politiken*, d. 28.2.2022, Reportage; <https://politiken.dk/udland/art8641154/%C2%BBSelv-om-jeg-er-%C3%A6ge-har-jeg-gjort-op-med-mig-selv-at-jeg-er-parat-til-at-dr%C3%A6be%C2%AB>
- "Mere end 800.000 flygtninge: »Nu er det en rigtig krig, og folk dør", af Jacob Ehrbahn og Martin Bjørck, *Politiken* d. 2.3.2022. Reportage
- Konstruktiv journalistik:
 - Journalistik og det postfaktuelle samfund: Konstruktiv Journalistik; <https://socialemedier.praxis.dk/10054>>
 - <https://journalisten.dk/hver-femte-dansker-undgaar-aktivt-nyheder-og-andelen-stiger-isaer-blandt-unge/>
- *Ryd Forsiden*, DR-dokumentar, (1. afsnit) https://www.dr.dk/drtv/se/ryd-forsiden-doedstrusler-og-deadlines_147965; sendt d.1.12.2019 (58 min) set og debatteret gruppevis i sammenhæng med gruppeopgaver ud fra dokumentaren og perspektiverende tekstmateriale:
 - Den fjerde statsmagt:
 - Magtens tredeling: <https://grundbogisamfundsfagc.systime.dk/?id=164>
 - Medierne i fremtiden: <https://fyens.dk/artikel/medier-i-fremtiden-mediernes-glidebane>
 - Om nyhedskriterier:
 - Sensationslyst truer den journalistiske etik og dømmekraft, Leder i *Jyllands-Posten*, 31.07.2016, <https://jyllands-posten.dk/debat/leder/ECE8883521/sensationslyst-truer-den-journalistiske-etik-og-doemmekraft/>
 - Om afslørende journalistik; bl.a. <https://journalistforbundet.dk/tidligere-cavlingprisvindere>.
 - Ethiske fordringer
 - Medieetik: <https://www.etik.dk/medieetik/10-vigtigste-ting-vid-om-journalisters-etik>
 - DR's nyhedsdirektør: Terror er journalistikkens største udfordring: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/drs-nyhedsdirektoer-terror-er-journalistikkens-stoerste-udfordring>
- **Sekundær litteratur:**
 - Håndbog i dansk, Systime (Ibog): 5.0 Medier: <https://hbdansk.systime.dk/?id=p132>
 - Krig og kærlighed i nyhedskredsløb; <https://krigogkaerlighed.ibog.dansklf.dk/?id=132>: Greb om nyheder
 - Interviews: <https://grundbogtilmedieridansk.systime.dk/?id=215&L=10>>

	<ul style="list-style-type: none">• Avisen i undervisningen:<ul style="list-style-type: none">○ "Journalistik er indhold som er researchet, redigeret og prioriteret"; https://www.youtube.com/watch?v=wTtLhEBHViY&t=2s○ Sådan vinkler du en journalistisk historie; https://www.youtube.com/watch?v=l4HURoBPajS• Dansk mediehistorie: https://danskritiden.systeme.dk/?id=273 <p>Supplerende:</p> <ul style="list-style-type: none">• Paralleltæst til Ebbe Skammelsøn: https://www.facebook.com/watch/?v=1032314481538468&ref=sharing• Konstruktiv og løsningsorienteret journalistik: https://www.lskommunikation.dk/ydelser/ny-kommunikation-og-journalistik/ny-journalistik/konstruktiv-og-problemloesende-journalistik/• A Global Call for Responsible Journalism, Constructive Institute; https://vimeo.com/312112075
Omfang	21 moduler
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">• Avisjournalistik: avistyper, stofområder, nyhedskriterier, ydre komposition (layout), kilder, vinkling, genrer (nyheds-, menings- og fortællende journalistik), indre komposition (nyhedstrekanten, Hey-You-See?-So, den tredje fortællemåde)<ul style="list-style-type: none">• Analyse af forsider, nyhedsartikler, reportager/fortællende journalistik samt konstruktiv journalistik• Mediehistorie• Mediernes rolle og fremtid• Det journalistiske sprog <p>Faglige mål:</p> <ul style="list-style-type: none">○ analysere og vurdere ikke-fiktive tekster○ demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer, skriftligt og innovativt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 3	Sprog og argumentation
Indhold	Kernestof: <ul style="list-style-type: none">• Diverse øvelser i argumentationsanalyse

	<ul style="list-style-type: none">• Eksempler på forskellige genrer indenfor meningsgenren (opinionsgenren)• Freelanceskribent: Det er kvinderne, der bærer julen hjem: https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art9114011/Det-er-kvinderne-der-b%C3%A6rer-julen-hjem (Politiken, den 10.12.2022)• Kommentar: Influencer-trenden æder sjæle op, Amalie Kestler, Politiken, d. 11.2.2024• Jens Stoltenbergs tale ifm. Utøya: https://dansketales.dk/tale/jens-stoltenbergs-mindetale-efter-angrebene-paa-utoeya/• Pia Olsen Dyhrs tale ved markeringen af toårsdagen for Ruslands invasion af Ukraine; d. 24.2.2024; https://www.dansketales.dk/tale/pia-olsen-dyhys-tale-ved-markeringen-af-toarsdagen-for-ruslands-invasion-af-ukraine• Om begrebet ADKOMST: Podcasten https://www.gottleben.com/podcast/1188-episode-17.html• Debat: Chips battle med udgangspunkt i:<ul style="list-style-type: none">○ https://www.dr.dk/nyheder/indland/forbrugerraad-strider-mod-retningslinjer-kims-bruger-influencere-til-stoppe-chips#!/○ https://www.dr.dk/nyheder/indland/min-bror-paa-11-aar-er-helt-oppe-ringe-over-dem-16-aarig-er-ikke-i-tvivl-om-hvem <p>Sekundær litteratur:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Håndbog i dansk</i>, Systime (Ibog)<ul style="list-style-type: none">• 4.2 Sproglige billeder• 4.3 Sproglige figurer• 4.7: Skriftsprog og talesprog• 4.9 Retorik• 4.10 Argumentation, Toulmins argumentationsmodel, Argumenttyper, Fejltyper og argumentationskneb, Ordvalgsargumenter <p>Supplerende:</p> <ul style="list-style-type: none">○ Mediegladepolitikere blandt almindelige mennesker; Detektor, https://www.youtube.com/watch?v=wg6vNWUuRdw○ Ad hominem-kneb (Trump): https://www.youtube.com/watch?v=SVhTAYOR_SE○ Stråmandskneb: Mai Villadsen og Alex Vanopslag: https://www.face-book.com/straamand○ Videoklip: Stoltenberg holdt tale til minne Utøya-ofrene; https://www.youtube.com/watch?v=70PoQaLLD5M○
Omfang	14 moduler
Særlige fokuspunkter	Områder fra læreplanen, som har været i fokus for undervisningen: Eleverne skal kunne: <ul style="list-style-type: none">• demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi• demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge• anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer

	<ul style="list-style-type: none">• udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt• analysere og fortolke ikke- fiktive tekster <p>Vi har i undervisningen haft specielt fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none">• Argumentationsanalyse, sproglig analyse, retoriske virkemidler, appelformer, adkomst,
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde og mundtlig debat.

[Retur til forside](#)

Titel 4	Kritisk realisme: Overklasse - Underklasse
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">– Georg Brandes: Indledningsforelæsning til Hovedstrømninger i det 19. Århundredes litteratur, 1871– H. Pontoppidan: Naadsensbrød, 1887– Holger Drachmann: Engelske Socialister, 1871– Alexander L. Kielland: Den gode samvittighed, 1880 (norsk); https://www.bokselsskap.no/boker/nyenovelletter/engodsamvittighed– Martin Andersen Nexø: Lønningsdag, 1900– Johs. V. Jensen: Arbejderen, 1907; https://bl.systime.dk/?id=202– Jakob Ejersbo: Sushi Sunshine, 2000; https://litthist.systime.dk/?id=274– Jan Sonnergaard: Formel B (Krig), 2003 (Skriftlighedsforløb)– Naja Maria Aidt: Torben og Maria, 2006– Glenn Bech: "Jeg anerkender ikke længere jeres autoritet", 2022, (uddrag)– Kortfilm:<ul style="list-style-type: none">○ Lovefield (brugt som intro til filmanalyse); Producer: Matt Ratt Productions, 2006; https://www.youtube.com/watch?v=coWxYLuk3Sk○ Middagen; skrevet og instrueret af Marco Lawson, 2022; https://www.ekkoilm.dk/shortlist/film/bmiddagen/ <p>Værk 1: Stine Askov: Nøjsomheden, 2022</p> <p>Sekundærlitteratur: Kjær-Hansen, a. B. Kennebo, P., & Bertelsen, T. S. (2012). <i>Litteraturhistorien – på langs og på tværs</i>. Systime.</p> <p><u>Om det moderne gennembrud:</u></p> <ul style="list-style-type: none">– Introfilm: https://litthist.systime.dk/?id=125&L=0– + teksten efter videoen– Det moderne gennembruds samfund: https://litthist.systime.dk/?id=138– Livssyn og syn på litteraturen: https://litthist.systime.dk/?id=139– Skrivestil og sprog: https://litthist.systime.dk/?id=140– Klasse og social status til og med afsnittet om Holger Drachmann: https://litthist.systime.dk/?id=c297– Brug litteraturhistorien:

	<ul style="list-style-type: none">○ Arbejderne vinder frem: https://bl.systeme.dk/?id=206 <p><u>Om tendenser i nyeste tid:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- "Tendenser i nyeste litteratur" og afsnittet "Realisme: https://litthist.systeme.dk/?id=294#c1501- Samfund og hverdag: https://litthist.systeme.dk/?id=295#c1539- Dirty realism: https://litthist.systeme.dk/?id=274&L=10#c1276 <p>Steder: https://5aarslitt.systeme.dk/?id=340 Tidens realismeformater: https://5aarslitt.systeme.dk/?id=342</p> <p>Anmeldelser af "Nøjsomheden":</p> <ul style="list-style-type: none">- Information d. 11.3.2022: Kamilla Löfström: "Stine Askovs 'Nøjsomheden' anbefales til alle med et hjerte"- Weekendavisen d. 4.3.2022: Klaus Rothstein: "Gæld, utryghed og vold"- Om forfatteren Jakob Ejersbo og samfundskritisk realisme: https://litthist.systeme.dk/?id=274- Naja Maria Aidt om tilblivelsen af novellesamlingen Bavian, Interview: https://www.youtube.com/watch?v=hhjq1FGqCQ- Naja Maria Aidt: Temaer: https://danskeforfattere.systeme.dk/?id=2385#c4777- Glenn Bech om det danske klassesamfund, forfatterstafetten, Interview, 29.9.2022; https://www.youtube.com/watch?v=LzybHTIVXXE <p>Filmanalyse:</p> <ul style="list-style-type: none">- Filmens dramaturgi i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systeme.dk/?id=p223- Filmiske virkemidler i Håndbog til dansk: https://hbdansk.systeme.dk/?id=p222- Filmiske virkemidler i levende billeder: https://www.youtube.com/@mediemaster- Raskins parametermodel <p>Supplerende:</p> <ul style="list-style-type: none">- Bourdieus kapitaler:<ul style="list-style-type: none">○ PowerPoint, lærergennemgang○ Thor Banke Hansen: Bourdieu - intro til sociale, økonomiske og kulturelle kapitaler, det sociale rum, habitus, felter: https://www.youtube.com/watch?v=xyEoAwJY4Vo- Klasseteori; IN: Oppe og nede – på social sightseeing i velfærdsdanmark, https://oppeognede.ibog.dansklf.dk/?id=135- Kulturel kapital og den gode smag; IN: Kanon og kvalitet: https://kanonogkvalitet.ibog.dansklf.dk/?id=136
Omfang	1.g: 23 moduler + 2.g: 18 moduler
Særlige fokuspunkter	Fokus for undervisningen har været at analysere tekster, som har haft et kritisk blik på samfundets klasser. I undervisningen har vi læst fortid og nutid parallelt, så den litteraturhistoriske og samtidshistoriske baggrund for teksterne også er blevet inddraget.

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer, skriftligt arbejde
----------------------------	--

[Retur til forside](#)

Titel 5	Kommerciel kommunikation (fortsættes i 3.g)
Indhold	<p>Værk 2: Andels kampagneunivers</p> <ul style="list-style-type: none">• Analyse af SoME-aktiviteter: https://www.facebook.com/andeldk og https://www.instagram.com/andel.dk/• Analyse af kampagnofilm: Giv plads: https://www.youtube.com/watch?v=o0ymxbkf_J4• Analyse af kampagnofilm: Det er tid til at ændre billedet af dansk idyl: https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk• Analyse af kampagnofilm: Windy Retreats: https://www.youtube.com/watch?v=GnAWDCngP68• Analyse af kampagnofilm: Lad ikke lyset brænde. Tænd for de gode energivaner; https://www.facebook.com/watch/?v=568622238453690• Analyse af sprog og argumentation i debatartikler og annoncer:<ul style="list-style-type: none">• JP: Andel leverer topmål af hyklere: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16130839/andel-leverer-topmaal-af-hyklere/• JP: Vi er nødt til at tale om den danske idyl: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16154700/vi-er-noedt-til-at-tale-om-den-danske-idyl/• 2 annoncer fra Andel i dagblade• Skriftlig opgave: Oplysnings- og informationskampagne:<ul style="list-style-type: none">• "Du skal lære dit barn mange ting", Sundhedsstyrelsen, dec.23 og• "Hvordan åbner man en samtale om opioider med en teenager", Sundhedsstyrelsen, juni 2025. <p>Sekundær litteratur</p> <ul style="list-style-type: none">• Håndbog til dansk:<ul style="list-style-type: none">○ Oversigt til billeder: https://hbdansk.systeme.dk/?id=225○ afsnit 5.6: Reklamer: https://hbdansk.systeme.dk/?id=227• Håndbogen til dansk: 5.5 Billeder• PPTX om reklameteori• PPTX om informations- og oplysningskampagners kendetegn• "De korte medieformater" af Henning Bøtner Hansen og Maria Rebekka Holm Andersen<ul style="list-style-type: none">○ Kampagnespottet som format; https://dekortemedieformater.systeme.dk/?id=155○ Reklamekampagnen; https://dekortemedieformater.systeme.dk/?id=191○ Oplysnings- og informationskampagnen; https://dekortemedieformater.systeme.dk/?id=193
Omfang	16 moduler

Særlige fokus-punkter	Det faglige formål med forløbet er, at eleverne skal være i stand til at: <ul style="list-style-type: none">• Redegøre for centrale begreber knyttet til kommerciel kommunikation• Anvende et fagligt begrebsapparat i analyse og fortolkning af kommerciel Kommunikation• Demonstrere kendskab til tendenser inden for kommerciel kommunikation• Demonstrere evne til at arbejde med problemstillinger i en virkelighedsnær kontekst• Demonstrere evne til at arbejde kritisk-analytisk og reflekterende med kommercielle kampagner og informations- og oplysningskampagner
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde, innovativt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 6	Dystopi / Utopi – (grundforløbets fokusområde hører samme med dette område)
Indhold	Kernestof <ul style="list-style-type: none">– VÆRK 3: Se dagens lys, Svend Åge Madsen, 1980–– Værk 4: #Jeanne, Ivana Sajko, manuskript, 2023 + forestilling på Aarhus Teater, 2025– Aldoux Huxley: "Fagre nye verden", 1932, (uddrag)– Lone Hørslev: Dagene er data, 2018 (uddrag)– Theis Ørntoft: Det er forvirrede tider; IN: Digte, 2014, (uddrag)– Peter Seeberg: Patienten, 1962; https://litthist.systime.dk/?id=269&L=0– Agerhønen, Martin A. Hansen, 1947–– Debat om etiske dilemmaer:<ul style="list-style-type: none">○ Kunstig intelligens kan udslette menneskeheden, advarer topledere og forskere; JP; d.31.5.2023: <i>Fra</i> <https://jyllands-posten.dk/international/ECE15926026/kunstig-intelligens-kan-udslette-menneskeheden-advarer-topledere-og-forskere/>○ Stop klynkeriet – AI-teknologien vil gøre os alle til specialister; jp, 14.9.2023; <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16422654/stop-klynkeriet-aiteknologien-vil-goere-os-alle-til-specialister/>○ Professor: Jeg kan ikke advare stærkt nok imod at tøv med kunstig intelligens; Berlingske, d. 1.6.2023 <i>Fra</i> <https://www.berlingske.dk/kronikker/professor-jeg-kan-ikke-advare-staerkt-nok-imod-at-toeve-med-kunstig>○ "Pas på – det perfekt designede menneske er på vej", Mette Højbjerg, Politiken, 7.11.2015, (Fra skriftlig eksamensopgave)

	<ul style="list-style-type: none">○ Overlæge i plastikkirurgi oplever kæmpe efterspørgsel: - De får lavet det, der gør dem pæne på billeder; https://nyheder.tv2.dk/samfund/2020-12-09-overlaege-i-plastikkirurgi-oplever-kaempe-efterspoe-rgsel-de-faar-lavet-det-der-goer-dem-paene-paa-billeder <p>Kortfilm:</p> <ul style="list-style-type: none">– Peaceforce; Instruktør: Peter Gornstein; https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/peaceforce <p>Sekundær litteratur</p> <ul style="list-style-type: none">– "Undergange - apokalypter i litteratur og medier" af Sune Weile og Mia Bang Nedergaard (uddrag, DLF, 2021), s.8-23– PPTX om science fiction– Raskins syv parametre; IN: "Syv parametre for den fortællende kortfilm", Tilt, 2008, Vol 7.årgang, Issue 1, p. 16-20– Filmiske virkemidler: https://hbdansk.systime.dk/?id=220– Filmens dramaturgi: https://hbdansk.systime.dk/?id=223– Klimalitteratur: https://klimalitteratur.systime.dk/?id=p134– Klimakrise og økokritik: https://litthist.systime.dk/?id=c1563– Eksistentialistisk læsning: Kierkegaards stadielære, pptx– De ti vigtigste ting at vide om Jeanne d'Ac; Kristeligt Dagblad; 4.1.2012 https://www.kristeligt-dagblad.dk/historie/de-10-vigtigste-ting-vide-om-jeanne-darc–– Hvad er et drama: https://litthist.systime.dk/?id=205– Dramaet i nyeste tid: https://litthist.systime.dk/?id=217– Dramaet i nyeste tid: opsamling; Sidste film: https://www.hofteatret.dk/dansk-teater300aar/dansk-teater-300-ar-110/– <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">– Verdens første cyborg, DR2. Udgivelsesår: 2020, (uddrag)
Omfang	28 moduler
Særlige fokus-punkter	<p>Områder som har været i fokus for undervisningen:</p> <p>Eleverne skal</p> <ul style="list-style-type: none">• kunne definere science fiction-genren og kende til dens genretræk, herunder kende begreberne dystopi og utopi• træne analyse, fortolkning samt perspektivering af forskellige teksttyper inden for fiktionsgenren (novelle, romanuddrag, digte, drama)• kendskab til Kierkegaards stadielære og læsning med eksistentialistisk fokus• analysere kortfilm med fokus på filmiske virkemidler• træne analyse af faktatekster, herunder argumentationsanalyse og sproglig analyse• kunne diskutere etiske dilemmaer i vor tid som følge af den teknologiske og videnskabelige udvikling• kunne perspektivere science fiction-fortællingen til den tid, den er skrevet i

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer, debat og skriftligt arbejde,
-----------------------------------	--

[Retur til forside](#)

Titel 7	Tendenser i samtiden
Indhold	<p>KERNESTOF</p> <p>MINIMALISME</p> <ul style="list-style-type: none">• Ernest Hemingway: "En meget kort historie", 1925• Helle Helle: Der er ikke flere sennepsmarker, 2000• Helle Helle: En stol for lidt, 1996 <p>AUTOFIKTION</p> <ul style="list-style-type: none">• VÆRK 5: Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi", 2017• Om Thomas Korsgaard og debatten om hans udgivelse: Interview I Politiken d. 28.1.2017: https://politiken.dk/kultur/art5804842/%C2%BBLige-om-lidt-kommer-katastrofen.-Lige-om-lidt-eksploderer-min-far%C2%AB• Lillebror om debutant: Det er usandt og for groft", Politiken d. 9.2.2017; https://politiken.dk/kultur/boger/art5818588/%C2%BBDet-er-usandt-og-for-groft%C2%AB• Interview med Thomas Korsgaard: https://praxis.dk/hf/video/webinar-thomas-korsgaard-og-hans-forfatterskab• 22-årig succesforfatter: Det er vigtigt også at dyrke de dårlige anmeldelser: https://www.dr.dk/nyheder/kultur/boeger/22-aarig-dansk-succesforfatter-det-er-vigtigt-ogsaa-dyrke-de-daarlige• YAHYA HASSAN: "Barndom" og "Du kommer i helvede min bror" <p>KØN, KROP OG SEKSUALITET (<i>ligger i forlængelse af det litteraturhistoriske emne: Kærlighedens kår</i>)</p> <ul style="list-style-type: none">• Nikolaj Zeuthen: Buemundet guitarfisk (2018); uddrag fra Systime; https://litthist.systime.dk/?id=330#c1783• Tobias Rahim: Drømmene maler virkeligheden, 2022, Pol. forlag; (uddrag)• Elias Sadaq: Stilladser, Fuad; I Djinn, 2024• Sofie Diemer: Lol-lita, 2016• Lone Hørslev: "Egernet", 2017• <p>DET KULTURELLE MØDE</p> <ul style="list-style-type: none">• Hassan Preisler: Brun mands byrde, 2013 <p>MEDIALISERINGENS DIGITALE STEMME</p> <ul style="list-style-type: none">• Sofie Diemer: Lollita (også anvendt ifm. Køn og seksualitet) <p>SEKUNDÆR LITTERATUR:</p> <ul style="list-style-type: none">• Eksperimenterende realisme: https://litthist.systime.dk/?id=127 (hele kapitlet)

	<ul style="list-style-type: none">• Noveller i nyeste tid + minimalistiske: https://litthist.systime.dk/?id=195• Minimalismen og kortprosa https://litthist.systime.dk/?id=p178• Minimalisme; Søren Vrist; https://www.youtube.com/watch?v=P-zosnKjMUo• Om autofiktion: Gymdansk; https://www.gymdansk.dk/autofiktion.html• Autofiktion i Litteraturhistorien på langs og på tværs: https://litthist.systime.dk/?id=294#c1502• "Medialiseringens digitale stemme: https://5aarslitt.systime.dk/?id=285 <p>SUPPLERENDE</p> <ul style="list-style-type: none">• "Rigtige mænd er mennesker", Anne Frank, Kristeligt Dagblad, 14.02.2025• Klip fra Bachelorette: Niklas og Kristians fadæse: https://www.facebook.com/watch/?v=837247535506925• Damernes diskussion: Damerne først Køn i kamp og kærlighed Lyt som podcast DR LYD (fra 11.20 - 17.50)• GenZ ENDGAME; optakt til teaterforestilling om Generation Z; https://www.aarhusteater.dk/media/ymkijf1d/undervisningsmateriale-genz.pdf
Omfang	26 moduler
Særlige fokuspunkter	Det faglige formål med forløbet er, at eleverne skal være i stand til at: <ul style="list-style-type: none">• Anvende et fagligt begrebsapparat i analyse og fortolkning af moderne fiktion• Redegøre for centrale begreber knyttet til nyere tids litteratur herunder minimalisme og autofiktion• Redegøre for begrebet selvfremstilling i relation til den digitale verden og sociale medier og derved demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion• Perspektivere og vurdere tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske og kommunikative sammenhænge• Demonstrere kendskab til danske strømninger inden for litteratur og medier og samspillet med kultur og samfund
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 8	Kærlighedens kår
Indhold	OPLYSNINGSTIDEN <i>Primær litteratur</i> <ul style="list-style-type: none">• Ludvig Holberg: "Om fornemmes og bønders giftermål"; af Moralske Tanker, 1744• Holberg: "Ægteskab og tvang"; af Heltindehistorier, 1745• Mary Wollstonecraft: Uddrag af Forsvar for kvinders rettigheder. Udgivet 1792 (På dansk 1801) <i>Sekundær litteratur</i>

- Holberg og oplysningstiden, Aarhus Universitetsforlag: <https://www.youtube.com/watch?v=QuTNgYBQR7U>
- Holberg og kvinderne, Aarhus Universitetsforlag: <https://www.youtube.com/watch?v=o4mSnt6AenI>
- Litteraturhistorien på langs og på tværs":
 - Introduktion: <https://litthist.systime.dk/?id=123>.
 - Oplysningstidens samfund. Ny borgerlig offentlighed: <https://litthist.systime.dk/?id=151>
 - Livssyn: <https://litthist.systime.dk/?id=152>
 - Oplysningstidens tanker om kvinder: <https://kvinder.systime.dk/?id=p131>

ROMANTIKKEN

Primær litteratur

- Nyplatonisme: Schack Staffelt: "Indvielsen", 1804
- Universalromantikken: Oehlschläger: Den elskende, udgivet posthumt, 1860
- (Nationalromantikken behandlet ifm. SO6: Da/Hi-opgaven)
- Poetisk realisme: Thomasine Gyllembourg: Drøm og virkelighed (uddrag), 1833
- St. St Blicher: "Kærlighed og whist", 1847 (uddrag)
- Romantisme: Chr. Winther: Skriftestolen, 1843

Sekundær litteratur

- PowerPoint: Fra oplysningstid til romantikken
- Litteraturhistorien på langs og på tværs: Kapitlet om romantikken; <https://litthist.systime.dk/?id=124>; fordelt på grupper og fremlagt for hinanden. Specifikt fokus på
 - **Dannelsestanken**: <https://litthist.systime.dk/?id=163>;
 - **Biedermeier og poetisk realisme**: <https://litthist.systime.dk/?id=164>
 - **Romantisme**: <https://hbdanskilitteraturhistorie.systime.dk/?id=251&L=10> (starten af kapitlet)
- Om poetisk realisme: <https://www.youtube.com/watch?v=u2ZIKafOmps>
- Malerier:
 - Caspar David Friedrich: Vandreren over tågehavet, 1818
 - Wilhelm Bendz: Familien Waagepetersen, 1830
 - Martinus Rørbye: Udsigt fra kunstnerens vindue, 1823-27
 - Johan Thomas Lundbye: En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved Roskilde Fjord, (1843)
 - Johan Thomas Lundbye: Et boelsted ved Lodskov nær Vognserup (1847)
 - C.W. Eckersberg: En nøgen fra ryggen set kvinde sætter sit hår foran et spejl (ca. 1837)

DET MODERNE GENNEMBRUD (perioden er behandlet både her og under fokusområdet "Kritisk realisme")

Identitet og køn (Er videreført i fokusområdet "Tendenser i samtiden")

Primær litteratur:

- **VÆRK 6: Henrik Ibsen: Et dukkehjem, 1879**
- Bjørnstjerne Bjørnsson: En handske, 1883 (uddrag); <https://historielab.dk/tema-4-koen-over-tid/>
- Amalie Skram: Constance Ring, 1885 (uddrag)
- Herman Bang: Den sidste balkjole,

	<p><i>Sekundær litteratur</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Mande- og kvinderollen til debat https://bl.systime.dk/?id=192• Forfatterstafetten: Herman Bang, Realisme & Impressionisme https://www.youtube.com/watch?v=W46Pptoj2tA• Øvrig sekundær litteratur til DMG er læst under fokusområdet «Kritisk realisme»• TV-dokumentar, DR: 1800-tallet på vrangen: "Kulturkampe, kapitalisme og bordelromaner" (6) (1864-1880) <p>EKSEMPLER PÅ KÆRLIGHEDSOPFATTELSE I DET 20. ÅRHUNDREDE (fører videre til "Tendenser i samtiden": "Køn, krop og seksualitet")</p> <p><i>Primær litteratur</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Edith Södergran: "Vierge moderne" (Jeg är ingen kvinna), 2016• Tom Kristensen: "Filologisk kærlighed", 1920 (IN: Fribytterdrømme)• Karen Blixen: Karen Blixen, om kønnenes rolle: Uddrag fra "En Baaltale med 14 Aars Forsinkelse" (1953), https://www.dansketaler.dk/tale/karen-blixens-baaltale• Klaus Rifbjerg: At elske, 1956 + "Spørgsmål" (1973)• Elias Sadaq: Stilladser, Fuad, I "Djinn", 2024 <p><i>Sekundær litteratur:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• "Litteratursiden: Edith Södergran"; https://litteratursiden.dk/forfattere/edith-sodergran• Elevernes individuelle søgen på information om kanonforfatterne <p><i>Supplerende:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Pocahotas, Vindens farver, (filmklip), 1995; https://www.youtube.com/watch?v=33Hopu96eLI&t=9s• Pride and Prejudice: Mr. Collins proposal, (filmklip), 2005; https://www.youtube.com/watch?v=UrRrtH30LaI• Franske impressionistiske malerier
Omfang	28 lektioner
Særlige fokus-punkter	<p>Dette er et litteraturhistorisk forløb, som har fokus på beskrivelsen af kærlighedens vilkår og udtryk gennem forskellige tider. Det er kvindens og mandens vilkår i kærlighedslivet, men også kærlighed set i et bredere perspektiv. Gennem forløbet er der draget paralleller til andre perioders syn på kærlighed.</p> <p>I forløbet arbejder klassen med:</p> <ul style="list-style-type: none">• analyse og fortolkning af forskellige litterære tekster• perspektivering og vurdering af tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske og kommunikative sammenhænge• fokus på de litterære perioders særtræk set i sammenhæng med andre litterære perioders særtræk• litterære hovedværker fra epoker med betydning for udviklingen af nutidens tankegang
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

Titel 9	Studieretningsforløb
Indhold	<p>SO2: MENNESKER, MEDIER OG KOMMUNIKATION I DEN MODERNE TIDSALDER (dansk, engelsk og samfundsfag):</p> <ul style="list-style-type: none">• Temaer:<ul style="list-style-type: none">○ Hvem er vi på de sociale medier?○ Lyrik og facework○ Kunstig intelligens og overvågningskapitalisme• Lone Hørslev: Hvorfor kigger du på mig, Fra "Dagene er data", 2018• Tonen på sociale medier; https://socialemedier.praxis.dk/10017• Analyse af opslag på forskellige politikeres sociale medier + supplerende materiale i engelsk og samfundsfag <p>SO6: MENNESKE, ETIK OG RETTIGHEDER (dansk og historie)</p> <ul style="list-style-type: none">• Køn:<ul style="list-style-type: none">○ Foredrag af Søren Hein Rasmussen: Pornografiens frigivelse○ Debattemaer: 1) Er ligestillingsdiskussion stadig aktuel? 2) Har pornoen været frigivende eller undertrykkende for mennesket?○ Vita Andersen: Arkitektens specialitet; fra Tryghedsnarkomaner, 1977○ Debattekster om køn• Menneskesyn og -rettigheder: Fokus: Den nationale selvfortælling i 1800-tallets Danmark og vejen fra enevælde til demokrati<ul style="list-style-type: none">○ Foredrag ved Museumsinspektør Sally Schlosser Schmidt om billedkunst og menneskerettigheder○ 1800-tallets politiske og kunstneriske forandringer: Analyse af malerier fra romantikken og det moderne gennembrud○ Analyse af<ul style="list-style-type: none">▪ "I Danmark er jeg født" af H.C. Andersen▪ "Langt højere bjerge" af N.F.S. Grundtvig▪ Malerier fra perioden○ <p>SO7: Flerfagligt projekt udarbejdet i DK og udland: Rapportskrivning og faglige metoder</p>

[Retur til forside](#)

Titel 10	Skriftlighedsforløb
Indhold	<ul style="list-style-type: none">• Forløb 1 (1.g): Fiktionsanalyse Fokus på korrektur af egen opgave: analysemetode, den røde tråd, indledning• Forløb 2 (1.g): Analyse af faktatekst: fortællende journalistik Fokus på analysemetode, struktur (opbygning), feedbackafgivelsen og -modtagelse• Forløb 3 (2.g): Fiktionsanalyse Fokus på citatanalyse og perspektivering• Forløb 4: (3.g) Sammenlignende analyse af kampagnefilm Fokus på analyse af dramaturgi, filmiske virkemidler, tone og sammenligning + Skrivning af skriftlig eksamensopgave
Omfang	18 lektioner